



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

Provincia Toletana.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67132)

PROVINCIA  
TOLETANA.



**AVNT** In Toletana Provincia de  
Societate quingēti et quinquaginta  
quatuor. In Toletana Professorum  
Domo tres et quinquaginta. In Pro-  
bationis Domo Villaregiensi duode-  
septuaginta. In Complutensi Collegio centū & de-  
cem. In Toletano quindecim. In Placentino duode-  
quadragesima. In Huetensi duodetrigesima. In Secu-  
ritano undecim. In Carauacensi vnus & viginti. In  
Belmōtensi sex & viginti. In Naualecarenensi se-  
ptem. In Occauiensi septemdecim. In alijs idem qui  
superiore anno numerus. Mortui sunt undecim. Ad-  
missi septemdecim.

**TOLETANA PROFESSORVM**  
Domus; & alia quaedam Collegia.

**P**ROFESSORVM Toletana Domus anti-  
quum suum consulendi animis studium & pie-  
tatem obtinet; cuius rei facultatem satis amplā con-  
fidentium multitudo suppeditat; quibus assidue Sa-  
cerdotes triginta dant operam. Percepta utilitatis



argumenta non colligam, nisi rerum, quæ inciderint dignitas flagitauerit. Susceptum est iter non in finitima tantum loca, sed etiam in remota. & in ijs. quæ solent, animis allata subsidia. Animorum autē causa, sua quoque obsequia sunt tributa corporibus, & piorum humanitate, inopum sustentata mendicitas.

COMPLVTI nostram decorauit Academia Philippi Regis aduentus, qui cum Serenissimo Principe alijsq. nobilibus viris, theologicis interesse disputationibus voluit. exceptus est carmine Latino Hispanoq. permulto, & aptissimis hieroglyphicis, quæ regis maiestatis laudes, filijq. Principis continebant. & quamquam hæc nostri tarde moniti potius effuderunt, quam elaborarunt; tamen vsque eò probata sunt, vt exempla sibi multi requirerent. Regem autem ipsum, qua comitate & facilitate in omnes est, quam delectarint, testata est in reditu eius oratio, & perhonorifici de Societate sermones. Sodalitas quæ in subsidium publici carceris superiore anno sumpsit initium, præclaros habet Deo fauente progressus. attulit incrementum Pontificia indulgentiæ munus, quam ijs qui Confessionis, Cõmunionisq. expiati mysterijs in eã se conferunt, elargitur. Gratiarum reconciliationes fuere frequentes, sed graues inter viros vna præcipua: è quibus discordia principes cum in eadem maximam nostris auctoribus conuenissent, operãq. concionatori nostro dedissent, latis postea sese amplexibus, id quod vehementer admiratus est populus, exceperunt. Nostrarũ meditationũ presidio copiosus presertim ex academicis  
colle



collectus est fructus. Erant inter eos, qui ceteris suo exemplo vehementer obessent, sed admota quæ diximus curatione, plane sunt immutati: ut publica iam Academia miraculo sint. Præcipua tamen admirationi fuit cuiusdam insperata mutatio, qui cum minus commodis esset moribus, & penam capitis incurrisset, vim publicam semper euasit. hunc aggressi nostri, & eius comprimi posse ferociam exercitiorum lenitate potius, quam supplicij formidine rati; breui cum alterum reddiderunt. nunc frequentandis Ecclesiæ mysterijs, pietatem colit in primis, exemploq. est omnibus qui offensioni ceteris erat.

MADRIDIANI Collegij labores non exiguos concionibus fructus ferunt. Quatuor ferme de nostris apud frequentem populum uerba faciunt, uocanturq. eius rei causa ad Aulam, cum apud Regem, tum apud Imperatricem nonnumquam, atque hæc quidem ædem nostram suo illustrauit aduentu, ingressaq. templi sacrarium non obscuras sive in nos pietatis, ac beneuolentię significationes dedit: quam & re ipsa quoque cum facultas sese obtulit præsert. Multi hic quotidie reducuntur ad frugem, multa uitia curantur: sed commemoratione, quæ sunt iam trita, non egent. Tenetur consuetudo subleuandi publici carceris ac uoletudinarij: nec deseruntur qui ducuntur ad mortem. Atque ut multa conferantur in pauca, cuiuscumque muneris spectetur utilitas, secundo cursu, quod ad rem interiorum attinet, fluunt omnia.



MVRCIANVM ET PLACEN-  
tinum.

**M**VRCIAE institutum est Annunciata Vir-  
ginis nomine sodalitiū. sunt in eo sodales  
ducenti & quinquaginta, & quidem ex omni homi-  
nū genere ac cōditione, qui vel sacerdotio sunt prae-  
diti, vel doctrina titulis, generisue nobilitate prae-  
stant. nemo in id adscribitur, nisi antegressa vita  
peccata confessus: expiantq. se fere omnes octavo  
quoque die: & quo tempore bacchanalia plebs agi-  
tat, in tanta morū licentia ē sodalium cœtu complu-  
res, deliciarum luxu contempto, publico valetudina-  
rio ministrant. Nec vero in eorum institutis laude  
minore dignum est, quod pauperibus quinquaginta  
ex ijs, quos carcer tenet, partim suis, partim corroga-  
tis pecuniarum subsidijs, quotidianum cibum prae-  
bent. dantq. interdum operam, vt componendis in-  
clusorum litibus, ex ijs tenebris emittantur. Sed ex  
aeternis tenebris alius est, vt speramus, ereptus, flo-  
rens opibus ac nobilitate: cuius vita cum esset om-  
nibus offensionibus, graui eum Deus atque ancipiti mor-  
bo prostrauit. nec tamen veniebat in mentem, confi-  
tendo peccata ponere, & diuinum sibi iudicem tot  
irritatum offensis pœnitentia placare. itaque vno  
cursu mortem geminam incurrebat. Id nostri  
cum accepissent, de laborante animo, & iam præci-  
pitante solliciti, voluntarijs primo verberationibus  
studiosiq. precibus Deum placant: deinde persuade-  
re conantur, sibi vt ager consulat, & curationē con-  
fessionis

K



fessionis admittat: agi de eternitate, & in vnus hora momento positum esse aut gaudium, aut interitum sempiternum. vbi multa in hanc sententiam disputata sunt, redire visus est aeger nonnihil ad sese & aliquantulum emolliri; dum ad extremum nostris vrgentibus manus dedit. dolere vicem suam grauiter coepit, & in summa superioris vite detestatione, spem concipere diuina venia. inchoat ab ultima aetate peccatorum enumerationem, & vitam percurrrens vniuersam, quicquid facti latebat, effudit. ita sub Eucharistia sacramento Filium Virginis suscipit. atque hic illi ad vitam patefactus est aditus, quam non ita multo post non sine eorum, qui eum nouerant, spe atque admiratione, putatur adeptus. Carthagensis Episcopus quod laudabilis in suo munere & cura uersetur, Societatis opera ualde utitur. Episcopi autem diocesim obiere sacerdotes duo: totidemq. cum regia classe Mediterraneis; cuius Praefectus nostri ordinis studiosus, ut militum saluti prospiceret, ex eadem sibi Societate existimauit petenda esse subsidia.

PLACENTIAE itum est obuiam publicis persaepe malis iriſq. non paucis. Orta erant inter duos primarios uiros graues inimicitiae, propinquitatibus utrinque foetae: ut non facile excitatum semel incendium uideretur posse restingui. sed propitio Deo, pijs nostrorum contentionibus est effectum, ut dexterae iungerentur, & quod constantior esset compositio gratiarum, ea presente Episcopo, interposito iurciurando sanciretur. Sed ad domesticos fru-



fructus, ne singula percurramus, accesserunt externi, qui quidem domesticis nec copia nec ubertate concedunt. Inspecta est Episcopi diœcesis, aliaque nonnulla oppida, cum utilitate mirifica. Gatae autem, quae sunt loca in montibus sita, ubi inscitia densa nox est; non modo usitatis animorum curationibus, Christiana quoque doctrina, sed stipe etiam ac pecunia, quam ad leuandam miserorum inopiam Corientis tribuebat Episcopus, consultum est. Verum ne in rebus similibus multi simus, ex quotidianis ac communibus multa mittantur.

TALABRICENSE ET RELI-  
qua Collegia.

**I**N TALABRICENSI Collegio ad pristinas Gymnasii scholas accessit earum questionum, quae de officiis incidunt, explicatio, magno auditorum plausu atque concursu. Quod ad animarum commodum pertinet, conuertit se Mahometanus ad Christum, cuius non modo conuersionis auctores, Deo comite, nostri fuerunt, sed etiam perfectae institutionis & Catechesis: ut in ea re veterum Christianorum magister haberi queat.

**E**CARAVACENSI Collegio ad confirmandas migrantes è suis corporibus animas saepe nostri vocantur. quo in munere illud accidit admirabile. Cardiacus quidam pastor sextum circiter & decimum natus annum, cum in ignem morbo urgente se coniecisset, crus utrumque combussit.

K 2 vocan-



uocantur de more adiumenta nostrorum, qui & ani-  
 mi saluti consuleret, & laboranti, solatio essent: quo-  
 rum aduentu ac cohortatione acres illos dolores nal-  
 de ille placide sedateq. tulit: cumq. animum purgas-  
 set, & necessarium Eucharistia viaticum percepis-  
 set: hora noctis nona factus hilarior, integris sensibus  
 & sana mente, Concedite his, inquit, locum (quinque  
 enim adesse Angelos affirmabat) cum his mihi ho-  
 ra decima est abeundum, quæ cum affuit, candelæ lu-  
 mine postulato, ingentiq. gaudio IESU nomen  
 usurpans, è corpore uti dixerat, auolauit. Quidam au-  
 tem appropinquante morte uir doctus, nō minus So-  
 cietati nostræ beneficus quam amicus, suas nobis  
 reliquit aedes aureorum pretio bis mille: id quod ce-  
 cidit commodissime, cum ibi nostras meditauer ex-  
 struere. Et quoniam adeo in nos liberalis est Deus,  
 ut tot nos commoditatibus augeat; curatur uicis-  
 sim à nobis, ut quoad eius fieri potest, proximorum  
 necessitatibus seruiamus. nam cum magna hoc anno  
 sterilitas fuisset agrorum; nostri per piorum substi-  
 dia multis egentibus leuationi fuerunt. Aliqui enim,  
 nostrorum uoce permoti, syngrapham, unde in fame-  
 licos exigeretur argentum, afferebant. Alius autem  
 singulis hebdomadis de suo pecore armentisq. ma-  
 ctabat, quæ in cibos pauperum distribueret. De cel-  
 la quoque horreisq. publicis suppeditatum egenis  
 est, eaq. ratione non tam corporum quam animo-  
 rum saluti prospectum; dum peccatorum ac scelerum  
 materia subtrahitur, quæ suggerit plerumque men-  
 dicitas.



**E**ADEM inopum procuratio in Naualcarneriensi, & Conchensi Collegijs. Eade in Probationis Domo Villaregiensi. Huius autem Domus Fundator & quasi parens Ioannes Paciecus interijt. cuius præclarus è vita discessus satis nobis, quanto viuis amore nos prosequeretur, ostendit. is cum iam antea huius tirocinij re fortunisq. fundandis spem promissorum longo intervallo superasset; postea moriens, ad eius sustentationem, quidquid potuit, perbenigne reliquit. ac priusquam exiret è vita, diuino consequutus est beneficio, vt templum illud, quod suis præcipue sumptibus exstruebat, tantum non viderit absolutum. affuit morienti Prouincialis pater, eoq. iubente supremum illi officium rituum solemni funebriq. pompa persolutum est.

**I**N BELMONTENSI Collegio nunc primum cæpta est tradi magna cum nostrorum, tum externorum frequentia philosophia.

**I**N SECVRITANO autem fundamenta iacta sunt templi, quod tuenda augendaq. multorum pietati, vt initiorum ardor ostendit, futurum est adiumento.

**I**N HVETENSI Collegio philosophiæ spatio feliciter absoluto, institutum pro ea est politioris doctrinæ gymnasium, lectiq. de nostris aptissimi, qui his sese litteris ad elegantiam expoliant. Ceterum nihil ex antiqua iuuandi homines contentione remittitur. Atque vt placata mittamus odia, quæ & grauiæ & acerbæ fuerunt; ex auditis re-



missisq. peccatis, non tenuis manavit vtilitas. Locuples matrona moriens sacerdotem de nostris (ex his enim ad confessiones adhibere solita est) euocauit. huic par erat fratrum non eadem religione ac probitate qua soror, qui cum venientem patrem vidissent, subita suspitione incensi, ne is morientis opibus inhiaret, contumelijs onerant, & ex adibus exigunt. pater animo æquissimo reddita ratione aduentus sui, persuadere conatur, quam alienum sit ab institutis nostris, quasita vtilitate aliqua, animorum salutem seruire. sed cum illi sese lenire non possent, cedendum recenti tumori Pater existimans domum redijt. triduo vero antequam femina moreretur, eorum alter religione tactus, venit ad Patrem, stratusq; supplex ad pedes, veniam petijt, & vt sororem viseret, priusquam videret, exorauit. destituta iam voce feminam Pater offendit, sed cum presentem Patrem aspexit, voce præ letitia recepit: expiauit animum: nec ita multo post placidissimo iustorum somno est consopita. Alter vero frater non modo suum ipse facinus non agnouit, sed filium quoque monuisse dicitur, ut Societati quocumque loco posset, male consultum uellet. quæ impietas impunita non abiit. nam cum paucis ante diebus ualens atque integer uisus esset, & uitam simul, & hereditatem, quam quærebat, amisit. obseruata uis est diuini supplicij, id quod illi ante prædixerant, qui sic instituentem liberos audierant. Atque ut planius intelligatur, si nondum satis intellectum est, quam hanc confirmandi migran-



migrantes animas consuetudinem Deus approbet, silentio prateriri non debet, quod de Sacerdote nostro, religionis officijq. laude praestante nuntiatum est. Is diuino consilio tum maxime in morbum incidit, cum satis belle se haberet. & quamquam medicorum sententia nihil in eo morbo putabatur inesse periculi; is tamen exploratum sibi esse dicebat, eo sibi pereundum esse. cum medici negarent, ille tamen affirmaret, & in eo perseueraret; Rector amotis arbitris hominem rogat, vnde tandem id haberet exploratum: respondit, se ad quemdam exeuntem de vita biduo ante cum accessisset, multumq. ad Ecclesiae recipienda mysteria in eo cohortando frustra sudasset; tandem ad sacrificium discessisse: in eoq. dum filium Dei gereret inter manus, supplicasse Patri per Vnigena sanguinē, ne hominē sine sacramentis sineret interire; seseq. & suum caput pro eius deuouisse salute: continuoq. sibi visum esse Deum, & quod postulasset concedere, & quod obtulisset, accipere: Sacrificio autem vix peracto, illum clamare cepisse, vt confessionis causa sibi Pater adesset. qui cum affuisset, hominemq. absoluisset, tum pie illum de vita hora circiter intervallo migrasse. quare equum nunc, inquit, est, vt promissum munus exsoluam, quo quidem incredibili cum voluntate perfungor. itaque ad eam horam, quam supremam sibi esse compererat, sese comparans, cessit de vita non minore suo gaudio, quam Ciuitatis exemplo.